



Høringsnotat vedrørende udkast til bekendtgørelse om tilskud til energibesparelser og energieffektiviseringer i bygninger til helårsbeboelse

Udkast til bekendtgørelse om tilskud til energibesparelser og energieffektiviseringer i bygninger til helårsbeboelse blev sendt i høring den 29. juni 2021 med frist for afgivelse af høringssvar den 10. august 2021.

Der er modtaget i alt 27 høringssvar.

Følgende 6 høringssvar har angivet, at de ikke har bemærkninger til udkastet til bekendtgørelsen: CO-Industri, DA - Dansk Arbejdsgiverforening, Danske Bygningskonsulenter, Forbrugerrådet Tænk, Grundejernes Investeringsfond og Københavns Erhvervsakademi (KEA).

Følgende 21 høringssvar har afgivet bemærkninger til bekendtgørelsesudkastet: ABF – Andelsboligforeningernes Fællesrepræsentation, Amalo, BC Energiservice, BL – Danmarks Almene Boliger, Byggeskadefonden, Dansk Energi - Intelligent Energi, Dansk Erhverv, Dansk Fjernvarme, Dansk Køl & Varme, DI Dansk Byggeri og DI Byg, EjendomDanmark, Glarmesterlauget i Danmark, Københavns Kommune - Teknik- og Miljøforvaltningen, OK, ProjectZero, Rådet for Grøn Omstilling, SYNERGI, TEKNIQ Arbejdsgiverne, Varmepumpeindustrien i Danmark, VELUX og VinduesIndustrien.

I det følgende vil de væsentligste punkter i de indkomne høringssvar blive gennemgået, efterfulgt af ministeriets bemærkninger for hvert enkelt emne. Bemærkningerne er markeret med *kursiv*. For detaljerede oplysninger om svarenes indhold henvises der til de fremsendte høringssvar, som kan ses på Høringsportalen.

Ud over de kommentarer, som er sammenfattet i dette høringssvar, indeholder høringssvarene en række mere tekniske og redaktionelle kommentarer til bekendtgørelsesudkastet. Disse kommentarer vil blive indarbejdet i bekendtgørelsen i relevant omfang.

Kontor/afdeling

Center for energiadministration

Dato

17. september 2021

J nr. 2020-9346

/iddg

Energistyrelsen

Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V

T: +45 3392 6700
E: ens@ens.dk

www.ens.dk

Høringsnotatet er disponeret efter følgende punkter:

1. Generelle bemærkninger
2. Tilskudsordningens afgrænsning
 - 2.1 Tilskudsordningens afgrænsning generelt - tilskud til energimærkning
 - 2.2 Afgrænsning til energimærkerne E, G, F
3. Regulering af varmepumper
4. Dokumentation for certificerede installatør virksomheder
5. Forbud mod fossil bygningsopvarmning
6. Fastsættelse af definitioner og betydninger
7. Sammenlægning af ansøgningsrunder
8. Additionalitet - Energiklasse K1 og K2
9. Justering af tilskudssatser
10. Stop and go effekt samt tilsagns varighed
11. Digitalisering
12. Inkludering/ekskludering af tiltag på positivlisten
13. Øvrige bemærkninger
14. Øvrige bemærkninger, som ikke er omfattet af de foreslåede ændringer
 - 14.1 Tilskudsmodel omdannes til fradragsmodel/grøn skattereform
 - 14.2 Forbedringer til vejledningsmateriale/ansøgningsproces
15. Ændringer som høringssvarene har givet anledning til

1. Generelle bemærkninger

De fleste høringssparter er generelt positive over for bekendtgørelsesudkastet.

OK, Rådet for Grøn Omstilling, SYNERGI og VELUX udtaler i overvejende grad ros for særligt de nedjusterede tilskudssatser, der muliggør udbredelsen af Bygningspuljens tilskudsmidler til flere interesserede ansøgere. Teknik- og Miljøforvaltningen i Københavns Kommune, Rådet for Grøn Omstilling, Dansk Fjernvarme og TEKNIQ Arbejdsgiverne finder det fornuftigt at målrette tilskudsmidlerne til drifts- og klimaskærmstiltag mod bygninger med energimærke E, F og G, mens EjendomDanmark overordnet mener, at det er fornuftigt at målrette Bygningspuljen generelt.



Varmepumpeindustrien i Danmark og BL – Danmarks Almene Boliger udtaler herudover ros for, at store varmekilder og varmekilder i kombination med ventilationsanlæg fremadrettet fremgår af Bygningspuljens tilskudsliste, mens også flere tiltag, herunder boligorganisationers muligheder for at søge tilskud gennem én ansøgning fremhæves af BL – Danmarks Almene Boliger som positive ændringer.

Herudover nævnes, at Dansk Energi - Intelligent Energi generelt støtter op om de forslåede bekendtgørelsesændringer, mens TEKNIQ Arbejdsgiverne særligt udtaler ros for, at Bygningspuljen motiverer virksomheder til efteruddannelse.

Ministeriets bemærkninger:

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet takker for de generelt positive tilkendegivelser i forhold til bekendtgørelsesudkastet.

2. Tilskudsordningens afgrænsning

2.1 Tilskudsordningens afgrænsning generelt - tilskud til energimærkning

Glarimesterlauget i Danmark udtaler bekymring for de nedjusterede satser for tilskud til vinduer, særligt i tilfælde hvor ansøger skal have udarbejdet et energimærke til sin bygning. I tilfælde af bibeholdelse af de nedjusterede tilskudssatser opfordres til, at kravet om energimærkning af bygninger bortfalder for ansøgere, der søger tilskud til udskiftning af mindre vinduesarealer.

Andelsboligforeningernes Fællesrepræsentation bemærker, at den nuværende bekendtgørelse ikke tager højde for problemstillinger i forbindelse med kravet om energimærkning og andelsboligforeninger beliggende i tæt/lav bebyggelse med lodrette skel (dvs. fritliggende huse, samt kæde- række- og dobbelthuse). Som følge af de nuværende bestemmelser, vil andelsboligforeninger i praksis sjældent have mulighed for at søge om tilskud til energimærkning, eftersom tilskuddet til energirenoveringer ofte vil overstige 20.000 kr., hvorefter der ikke længere gives tilskud til energimærkning.



2.2 Afgrænsning til energimærkerne E, G, F

Teknik- og Miljøforvaltningen i Københavns Kommune, Rådet for Grøn Omstilling, Dansk Fjernvarme og TEKNIQ Arbejdsgiverne finder det positivt, at en andel af Bygningspuljens tilskudsmidler målrettes bygninger med energimærke E, F eller G, så puljen i højere grad anvendes i de sammenhænge, hvor der opnås de største energibesparelser. Dansk Fjernvarme udtaler dog ønske om, at tilskudsmulighederne til varmepumper i højere grad målrettes konverteringer fra oliefyr til varmepumpe.

EjendomDanmark, DI Dansk Byggeri og DI Byg, ProjectZero og SYNERGI anfører derimod, at bygninger med energimærke D fortsat bør have muligheden for at søge tilskudsmidler til energirenoveringer af bygningens drifts- og klimaskærm. Nærmere foreslår ProjectZero, at boliger med energimærke D inkluderes i tilskudsordningen, hvortil boligmassen som udgangspunkt skal forhøjes til energimærke C, som følge af energirenoveringerne, mens SYNERGI foreslår, at afgrænsningen i stedet foretages på baggrund af den forventede energibesparelse, og ikke energimærket.

Ministeriets bemærkninger:

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet anerkender bekymringen fremsat af Glarmesterlauget i Danmark, vedrørende tilskudssatserne og omkostningerne forbundet med udskiftning af særligt mindre vinduesarealer. Ministeriet kvitterer herudover for høringssvaret indsendt af Andelsboligforeningernes Fællesrepræsentation og er forstående over for den fremsatte problemstilling vedrørende andelsboligforeningers tilskudsmæssige vilkår.

For så vidt angår høringssvaret modtaget af Glarmesterlauget i Danmark vurderer ministeriet, at der i nogen grad er taget højde for borgere, der søger om mindre beløb til energieffektiviseringer. Dette er eksemplificeret gennem § 1, stk. 3 i nærværende bekendtgørelse, hvorefter visse ansøgere har mulighed for at modtage tilskudsmidler til udarbejdelsen af et energimærke. Mens dette for bygningsejerne kan betegnes som en yderligere omkostning, og deraf et lavere procentmæssigt tilskud, vurderes det samlede tilskudsbeløb som værende på et på nuværende tidspunkt fornuftigt niveau, ligesom bygningsejerne får glæden af et nyt energimærke. Ministeriet tager



dog Glarmesterlauget i Danmarks opfordringer til efterretning i forbindelse med eventuelle fremtidige nedjusteringer.

Med hensyn til høringssvaret fremsendt af Andelsboligforeningernes Fællesrepræsentation, kvitterer ministeriet for bemærkningerne og anerkender, at andelsboligforeninger efter de nuværende bestemmelser har mindre optimale vilkår for at søge om tilskud til energimærkning af alle foreningens andelshavere. Ministeriet tager problemstillingen til efterretning i forbindelse med de løbende justeringer, der må komme af nærværende bekendtgørelse.

Ved de sidste to ansøgningsrunder har der været en større interesse for at søge om tilskud fra Bygningspuljen end forudset. På baggrund af den store interesse for adgang til tilskudsmidler fra Bygningspuljen, har partierne bag Klimaafnåte for energi og industri mv. 2020 valgt at yderligere målrette midlerne afsat til drifts- og klimaskærm mod de bygninger, hvor der alt andet lige kan opnås de største energiforbedringer – bygninger med energimærke E, F og G. Dette tiltag vil indsnævre feltet af bygningsejere, der kan opnå tilsagn om tilskud til energiforbedringer, og vurderes at ville reducere mængden af ansøgere i forbindelse med puljeåbningen.

På baggrund af ovenstående kan ønskerne om at udvide den målrettede indsats til også at inkludere bygninger med energimærke D ikke imødekommes i denne bekendtgørelsesændring. Ministeriet vil dog gerne pointere, at denne beslutning nøje evalueres i forbindelse med den kommende ansøgningsrunde. I sidste ende vil det være en politisk beslutning, såfremt Bygningspuljen skal justeres igen på dette punkt.

3. Regulering af varmepumper

Dansk Køl & Varme anfører, at formuleringen af bekendtgørelsens § 13, stk. 3 kan give anledning til opfattelsen af, at varmepumper både skal levere vandbåren rumopvarmning samt varmt brugsvand. Hvis dette ikke er hensigten, bør sproget præciseres, men hvis dette er hensigten, mener Dansk Køl & Varme, at det er en uhenigtsmæssig afgrænsning. Dansk Køl & Varme foreslår videre, at tilskudsmidler til varmepumper gradueres efter GWP-værdi, hvormed de mest klimavenlige varmepumper vil kunne opnå større tilskud.



Amalo kritiserer, at Energistyrelsen stiller krav til, hvilken form for brugsvandsopvarmning der anvendes. Med den nuværende bekendtgørelse skal en varmepumpe levere varmt brugsvand i en varmtvandsbeholder, hvilket Amalo ønsker fjernet.

Dansk Fjernvarme foreslår, at der i fremtiden stilles krav til udmåling af varmepumpers varmeproduktion. I forlængelse heraf foreslås, at ansøger skal angive nuværende kapacitet for eksisterende anlæg, samt kapaciteten af ansøgte varmepumpe. Ydermere ønsker Dansk Fjernvarme i bekendtgørelsen tydeliggjort, at der ligeledes uddeles tilskud til vandbåren anlæg ved etablering af fjernvarme.

Rådet for Grøn Omstilling finder det uhensigtsmæssigt, at der efter den nuværende bekendtgørelse kan ydes tilskud til varmepumper som erstatning for naturgas, inden der er truffet beslutning om udvidelse af fjernvarmenettet i de pågældende områder.

Varmepumpeindustrien i Danmark ønsker det nuværende krav om installation af varmtvandsbeholder ved installation af varmepumper fjernet, i tilfælde hvor der ikke kan opnås en anseelig økonomisk eller klimamæssig gevinst herved. Varmepumpeindustrien i Danmark finder det endvidere konkurrenceforvridende, såfremt ansøgere, hvis bygninger befinder sig i områder, hvor der er tilslutningspligt til kollektive varmesystemer, ikke har mulighed for at søge og opnå tilskud til konvertering til varmepumpe.

OK anbefaler, at kunder med træpillefyr eller brændefyr får mulighed for at søge tilskud gennem Bygningspuljen til leasing af varmepumper.

Ministeriets bemærkninger:

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet vurderer, for så vidt angår høringssvar fra Dansk Køl & Varme vedrørende GWP-værdier, at det ikke er ministeriets opfattelse, at foreslåede løsning vil være tilstrækkelig behjælpelig i forhold til energibesparelser, da de bedste anlæg målt på GWP-værdi ikke nødvendigvis er de bedste anlæg set i forhold til energi.

I forhold til bemærkningerne vedrørende vandbåren rumopvarmning samt varmt brugsvand, kan ministeriet oplyse, at varmepumpen skal levere varmt brugsvand samt rumvarme, hvilket vurderes som en nødvendig afgrænsning, med henblik på



opfyldelse af additionalitetsprincippet, der foreskriver, at tilskudsmidlerne skal anvendes på mest effektiv vis. Denne vurdering beror særligt på, at der med bekendtgørelsen tilstræbes en fuldstændig konvertering, for at undgå bibeholdelse eller etablering af eksempelvis supplerende gas- eller olieanlæg til opvarmning af varmt brugsvand. I tilfælde af ufuldstændige konverteringer ville CO₂- og energibesparelsen ved konverteringen blive mindre end tiltænkt.

Ministeriet oplyser i forbindelse med forslaget fremsendt af Dansk Fjernvarme, vedrørende krav til udmåling af varmepumpers varmeproduktion, at der i forvejen er opstillet krav om måling af elforbruget, såfremt dette overstiger 3.000 kWh, jf. Bygningsreglementets § 327. Yderligere krav fremstår som et omkostningsbærende tiltag, som ydermere ikke vurderes udslagsgivende for den grønne omstilling. For så vidt angår ønsket om tydeliggørelse i bekendtgørelsen af, at der ligeledes uddeles tilskud til vandbåren anlæg ved etablering af fjernvarme, vurderer ministeriet, at dette forhold er tilstrækkeligt beskrevet. Ministeriet oplyser dog, at dette nytilkomne tiltag gerne fremhæves og tydeliggøres yderligere i vejledningsmaterialet.

Ministeriet bemærker i forhold til høringsvar fra Amalo, omhandlende forslag til ændring af forholdene i bekendtgørelsen omkring varmtvandsbeholdere, at der er opmærksomhed på den foreslåede mulighed, der dog ikke kan imødekommes i forbindelse med denne bekendtgørelsesændring, da den i sommerperioden vil medføre en udelukkende brug af elpatronen til opvarmning af brugsvandet, hvilket ikke er energieffektivt.

Med hensyn til høringsvaret fra Rådet for Grøn Omstilling vedrørende tilskud til varmepumper, der erstatter anvendelsen af naturgas, bemærker ministeriet, at før kommunen har godkendt et fjernvarmeprojekt, har kommunen endnu ikke vurderet, hvorvidt fjernvarme er den samfundsmæssigt mest fordelagtige løsning i det pågældende område. Derfor kan et stop for adgang til tilskud til varmepumper for gasfyrsejere risikere at sætte en unødvendig bremse for den grønne omstilling i gasområder. Der kan i øvrigt henvises til, at det fremgår af den opfølgende aftale ifm. Klimaaftale for energi og industri mv. af d. 30. oktober 2020, at der løbende skal gøres status på indsatsen for bl.a. at sikre, at der ikke sker en udhulning af grundlaget for nye fjernvarmeområder.



Ministeriet bemærker for så vidt angår høringssvar fra Varmepumpeindustrien i Danmark, at det er besluttet i forbindelse med Klimaaf tale for energi og industri mv. 2020, at Bygningspuljen fsva. tilskud til varmepumper afgrænses fra områder, der er besluttet udlagt til fjernvarme. Begrænsningen skyldes et ønske om ikke at underminere forretningsgrundlaget for fjernvarmeprojektet, hvis økonomi afhænger af antallet af tilslutninger. Hvis et område er besluttet udlagt til fjernvarme, har kommunen ud fra samfundsøkonomiske, brugerøkonomiske og selskabsøkonomiske hensyn vurderet, at fjernvarme er den mest fordelagtige løsning i det pågældende område. Det vil dog i udgangspunktet stadig være frit for den enkelte bygningsejer at vælge, hvorvidt man vil tilsluttes fjernvarme eller købe en varmepumpe. Dog kan nogle varmebrugere i eksisterende fjernvarmeområder være underlagt tilslutningspligt til fjernvarmen, hvilket indebærer, at de skal betale en fast afgift til fjernvarmeselskabet, selvom de køber en varmepumpe.

Ministeriet noterer sig forslaget fra OK, om at kunder med træpillefyr eller brændefyr i fremtiden skal have mulighed for at opnå tilskud til leasing af varmepumper gennem Bygningspuljen. Forslaget vil blive overvejet ifm. de løbende evalueringer af Bygningspuljen og Skrotningsordningen.

4. Dokumentation for certificerede installatør virksomheder

Dansk Køl & Varme foreslår, at tilsagn om tilskud fra Bygningspuljen bør betinges af dokumentation for, at varmepumper udelukkende installeres af certificerede virksomheder.

Varmepumpeindustrien i Danmark understreger vigtigheden af, at forbrugere får installeret en kvalitetsvarmepumpe, samt at installationen foretages af en VEG-uddannet varmepumpeinstallatør. Hertil anfører Varmepumpeindustrien i Danmark, at det bør være et krav at installationen foretages med hensynstagen til standarden for installation af varmepumper, jf. DS1150.

ProjectZero udtaler ros til det nuværende krav om VE-uddannelse for installatører af varmepumper, hvilket skaber tryghed for Bygningspuljens ansøgere. I forlængelse



heraf anbefaler ProjectZero, at der ligeledes stilles yderligere krav til årlig efteruddannelse for svende på tværs af alle fag, som arbejder med energirenovering og tilskud, herunder kursus i BR18 og LEAN.

Ministeriets bemærkninger:

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet kvitterer for høringssvaret fremsendt af Dansk Køl & Varme samt Varmepumpeindustrien i Danmark. Ministeriet anerkender i samme ombæring vigtigheden af en lovlige, kyndig og sikker installation af varmepumper, herunder også af hensyn til principielle, arbejdsmiljø- og klimamæssige årsager. Ministeriet kan i forbindelse hermed oplyse, at denne type kontrol omhandler regler, der er uden for ministeriets ressortområde. Det anses derfor som uden for anvendelsesområdet for denne bekendtgørelsesændring, hvis der inkluderes bestemmelser for kontrol af overholdelsen af eksisterende krav og regler.

For så vidt angår anbefalingen fremsendt af ProjectZero vedrørende årlige efteruddannelseskrav til svende på tværs af alle fag, som arbejder med energirenovering og tilskud, vurderer ministeriet, at et sådan krav ligger uden for anvendelsesområdet for denne bekendtgørelsesændring.

5. Forbud mod fossil bygningsopvarmning

TEKNIQ Arbejdsgiverne anfører, at Bygningspuljen ikke bør stå alene, men at der samtidig indføres krav om skrotning af fossil bygningsopvarmning fra 2030. I forlængelse heraf foreslår Rådet for Grøn Omstilling, at der indføres et forbud mod olie- og gasfyring gældende fra en ikke nærmere bestemt dato, hvormed tilskudsmidlerne målrettet konvertering til varmepumper udgår af positivlisten.

Ministeriets bemærkninger:

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet kvitterer for høringssvar fra TEKNIQ Arbejdsgiverne og Rådet for Grøn Omstilling vedrørende henholdsvis skrotning og forbud mod fossil bygningsopvarmning. Ministeriet anerkender vigtigheden af effektiv og bæredygtig bygningsopvarmning. Ministeriet vurderer dog, at forslag af denne type og omfang falder uden for det tiltænkte anvendelsesområde for denne bekendtgørelsesændring. Der henvises i øvrigt til, at der jf. Klimaaftale for energi og industri



mv. 2020 skal udarbejdes en analyse af mulighederne for at udfase olie og naturgas i husholdningers opvarmning.

6. Fastsættelse af definitioner og betydninger

VinduesIndustrien finder, at formuleringen "Ved sprosser skal ruden være gennemgående og sprossen monteret på" i bekendtgørelsens § 3, nr. 18 kan præciseres og anbefales ændret, således at "gennemgående" erstattes af "uopdelt".

Dansk Fjernvarme bemærker til definitionen af "Offentlige institutioner", at der i stedet kan anvendes: "kommunalt eller regionalt ejede og benyttede bygninger", der anvendes i "Bekendtgørelse om tilskud til energiforbedringer og digitale løsninger i kommunale og regionale bygninger".

Ministeriets bemærkninger:

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet bemærker for så vidt angår VinduesIndustriens høringssvar vedrørende beskrivelsen af vinduessprosser, er det er ministeriets vurdering, at formuleringen foreslået af VinduesIndustrien ikke forekommer tydeligere eller mere præcist beskrivende, end nuværende formulering.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet bemærker i forhold til høringssvar fra Dansk Fjernvarme, at definitionen af offentlige institutioner, der anvendes i høringsnotatet, ikke har samme omfang som definitionen "kommunalt eller regionalt ejede og benyttede bygninger", som benyttes i udkastet til bekendtgørelse om tilskud til energiforbedringer og digitale løsninger i kommunale og regionale bygninger. Begrebet "Offentlige institutioner" der anvendes i Bygningspuljebekendtgørelsen, omfatter det fulde forum af offentlige institutioner, herunder både staten, kommunerne og regionerne, og dermed ikke kun kommunalt eller regionalt ejede og benyttede bygninger. Det er derfor ikke muligt at anvende definitionen "kommunalt eller regionalt ejede og benyttede bygninger", om end ministeriet ellers er enige i fordelene i ensartede definitioner i bekendtgørelser og lovgivning på samme område.



7. Sammenlægning af ansøgningsrunder

Teknik- og Miljøforvaltningen i Københavns Kommune og BC Energiservice udtaler bekymring for sammenlægningen af de to planlagte ansøgningsrunder i efteråret 2021, og foreslår en bibeholdelse af det oprindelige antal ansøgningsrunder i 2021. BC Energiservice samt VinduesIndustrien foreslår ligeledes en stigning i antallet af ansøgningsrunder, mens Teknik- og Miljøforvaltningen i Københavns Kommune foreslår at målrette én af ansøgningsrunderne mod etageboligejendomme, herunder at der fremadrettet afsættes en andel af tilskudsmidler til etageboligejendomme, særligt mindre andels- og ejerboligforeninger uden professionel administrator tilknyttet. Hertil udtaler Rådet for Grøn Omstilling, TEKNIQ Arbejdsgiverne, Varmepumpeindustrien i Danmark, Dansk Erhverv og OK bekymringer for forekomsten af stop-go-effekter, der kan medføre praktiske udfordringer for leverandører og montører, hvilket kan have implikationer for kunderne.

I forbindelse med ansøgningsrunder til Bygningspuljen opfordrer ProjectZero til, at der i fremtiden oprettes flere ansøgningskøer, herunder separate køer for henholdsvis varmepumper og klimaskærmsforbedringer.

Ministeriets bemærkninger:

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet noterer sig parternes bekymring, og bemærker i forhold til høringsvar fra Teknik- og Miljøforvaltningen i Københavns Kommune og BC Energiservice, at sammenlægningen af de to planlagte ansøgningsrunder i efteråret 2021 til én primært skyldes, at bekendtgørelsesændringen først forventes at kunne træde i kraft medio september 2021, hvorefter de foreslåede ændringer vil gælde for næste puljeåbning. Af den årsag vurderer ministeriet, at udførelsen af to ansøgningsrunder i efteråret 2021 ikke længere vil være praktisk mulig.

Ministeriet bemærker i forhold til forslaget fremstillet af Teknik- og Miljøforvaltningen i Københavns Kommune, at der i øjeblikket ikke er lagt op til en øremærkning af tilskudsmidler til etageboligejendomme.

Ministeriet noterer BC Energi, Rådet for Grøn Omstilling, OK, Dansk Erhverv og Varmepumpeindustrien i Danmarks synspunkter vedrørende behov for modvirkning af



eventuelle ordrepukler og stop-go-effekter på markedet, samt hvilke ulemper dette kan medføre for både involverede borgere og virksomheder. Ministeriet anerkender de implikationer, som stop-go-effekter kan medføre. Synspunkterne tages til efterretning i forbindelse med planlægningen af fremtidige ansøgningsrunder. Det er ministeriets vurdering, at forekomsten af stop-go-effekter og ordrepukler både er forbundet med frekvensen af ansøgningsrunder og kadence i tilsagn. I den forbindelse understreges, at sammenlægningen af de to planlagte ansøgningsrunder i efteråret 2021 ikke skal ses som repræsentativ for antallet af ansøgningsrunder fremadrettet. Dog bemærkes, at løbende sagsbehandling og dermed løbende tilsagn bidrager til udglatning af ordrepukler.

For så vidt angår opfordringen fremsendt af ProjectZero, vurderer ministeriet, at dette tiltag ikke kan imødekommes i nærværende bekendtgørelsesændring. Indledningsvist oplyser ministeriet, at foreslåede tiltag kan have negativ indvirkning på købstyringsystemet på ansøgerportalen, hvilket vil øge risikoen for overbelastning. Herudover vurderer ministeriet, at et sådan tiltag kan medføre udfordringer, f.eks. ift. først-til-mølle princippet.

8. Additionalitet - Energiklasse K1 og K2

VinduesIndustrien udtaler betænkelighed over additionalitetsprincippet, idet der i Bygningspuljens bestemmelser stilles krav om anvendelsen af vinduer i Energiklasse 1 eller 2, ved udskiftning af bygningers klimaskærm. VinduesIndustrien vurderer ikke, at dette krav medfører en dokumenteret målbar ekstra energibesparelse. I den forbindelse anbefales i stedet, at kravene for fremtiden ændres, så alle vinduer i Energiklasse A fremadrettet fremgår af Bygningspuljens positivliste.

Ministeriets bemærkninger

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet bemærker for så vidt angår høringssvar fra VinduesIndustrien, vedrørende tilføjelsen af alle vinduer i Energiklasse A på positivlisten, at det primære formål med ordningen er at opnå energibesparelser i bygningsmassen med så høj additionalitet som muligt, i overensstemmelse med Energifaftalen 2018. Et vindue i Energiklasse 1 eller 2 har en lavere U-værdi, og holder derfor bedre på varmen end et, som akkurat opfylder Bygningsreglementets mindstekrav.

Bygningsejere har således mulighed for at vælge meget energieffektive vinduer med 3-lags energiruder, der samtidig har facadearkitektur svarende til traditionelle



sprosse- og dannebrogsvinduer. Herudover fremgår traditionelle vinduer med forsats eller koblede rammer af Bygningspuljens positivliste, hvilket muliggør bygnings-ejerne at spare energi og samtidig bevare bygningens ældre vinduesarkitektur, hvis ønsket. Ministeriet oplyser hertil, at mindstekravet foreskrevet i Bygningsreglementet intet specifikt krav har til vinduers U-værdi, hvilket derimod er tilfældet for vinduer i Energiklasse 1 og 2 som anvendt i Bygningspuljens bestemmelser. Afslutningsvist kan nævnes, at der blandt danske bygningsejere forekommer stor interesse for at få del i Bygningspuljens midler til udskiftning af vinduer, selv med de eksisterende krav. Ministeriet finder derfor ikke, at det for nuværende er hensigtsmæssigt at sænke kravene for vinduers energieffektivitet.

9. Justering af tilskudssatser

SYNERGI og VELUX udtaler overordnet ros for de reviderede tilskudssatser, dog begge med forbehold for, at tilskudssatserne generelt bør være på et ensartet procentmæssigt niveau, uagtet teknologiformen af effektiviseringstiltaget. I forlængelse heraf taler Varmepumpeindustrien i Danmark ligeledes for teknologineutralitet. Mens Rådet for Grøn Omstilling overordnet støtter nedjusteringen af tilskudssatserne, vurderer Rådet for Grøn Omstilling, at additionaliteten for tilskudsmidler målrettet udskiftningen af vinduer ikke er så høj som den kunne være, og ydermere anbefales støtten til etablering af varmepumper afskaffet.

Dansk Fjernvarme ser gerne, at en større del af tilskudsmidlerne målrettes konverteringer til varmepumpe for husstande med oliefyr, ligesom satserne for tilskud til etableringsstøtte for henholdsvis store og kollektive varmepumper ønskes ligestillet. Hertil vurderer BC Energiservice, at der gennem yderligere beløbsjusteringer kan etableres en tydeligere sammenhæng mellem effekterne af gennemførte energireoveringer og tilskudssatserne der kan opnås gennem Bygningspuljen. I forlængelse heraf foreslår Dansk Erhverv, at Bygningspuljen i fremtiden alene prioriterer elektrificeringstiltag, herunder konvertering fra oliefyr til varmepumpe, hvorimod tilskud til drifts- og klimaskærmstiltag bortfalder fra positivlisten.

EjendomDanmark udtaler bekymring for, hvorvidt de reviderede tilskudssatser er sat for lavt, særligt for vinduer i Energiklasse 1, hvor der stilles spørgsmål til, om der en reel effekt. Der opfordres til genovervejelse af omtalte ændringsforslag, så de lavere



satser enten forhøjes eller udgår, så disse midler kan anvendes til at forøge tilskudssatserne på andre tilskudsgivende tiltag. DI Dansk Byggeri og DI Byg istemmer denne bekymring og ser hertil en mulig skævvridning af tildelingen af tilskudsmidler til varmepumper og klimaskærm, hvortil der opfordres til grundig evaluering af den faktiske fordeling af tilsagn, med henblik på fremtidige justeringer. BC Energiservice kritiserer den nuværende tilskudsmodel, hvortil det anføres, at der ikke er proportionalitet mellem tilskuddene, der ydes til henholdsvis klimaskærm og varmepumper. Afslutningsvist udtaler Glarmesterlauget i Danmark kritik over for den foreslåede nedjustering af tilskudssatserne for vinduer og opfordrer til bibeholdelse af de nuværende satser.

Ministeriets bemærkninger:

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet kvitterer for den betragtelige interesse vedrørende den foreslåede nedjustering af tilskudssatserne i Bygningspuljen, og takker for samtlige indsendte høringssvar. Ministeriet noterer herudover den store diversitet af høringssvarenes indhold, og anerkender, at de foreliggende nedjusteringer af tilskudssatserne kan have mærkbare implikationer for de berørte parter. Ministeriet bemærker angående høringssvaret fra SYNERGI, VELUX, BC Energiservice, Varmepumpeindustrien i Danmark og Rådet for Grøn Energi, at de reviderede tilskudssatser i nogen grad imødekommer ønsket om bedre sammenhæng mellem tilskudsstørrelse og effekterne af pågældende energieffektiviseringstiltag. Ministeriet bemærker videre, at det er fastslået hvor tilskudssatserne skal ligge ud fra en vurdering af, at den tidligere justering af tilskudssatserne ikke havde nogen væsentlig effekt på efterspørgslen til Bygningspuljen, mens tilskudsbeløbene samtidigt skal være attraktive nok til, at bygningsejere ser det som et incitament til at gå i gang med energiforbedringsprojektet her og nu.

Ift. forslaget fra Dansk Fjernvarme om større målretning af tilskud til varmepumper mod husstande med oliefyr henvises til, at det er politisk besluttet at både husstande med oliefyr og gasfyr kan modtage tilskud, dog er det ikke muligt at få tilskud til en varmepumpe i et område, som har fjernvarme, eller som er besluttet udlagt til fjernvarme. Ministeriet finder ikke, for så vidt angår høringssvaret modtaget fra Dansk Erhverv, at det i bekendtgørelsens nuværende form vil være muligt eller hensigtsmæssigt at ekskludere drifts- og klimaskærmstiltag fra positivlisten. Derudover er ministeriets vurdering, at ændringer af denne type og omfang vil medføre



udtagelse af store dele af bekendtgørelsen og herudover kræve nye politiske drøftelser.

I forhold til høringsvarene fra Glarmesterlauget i Danmark, EjendomDanmark og DI Dansk Byggeri og DI Byg, anerkender og noterer ministeriet den fremsendte bekymring omkring de nedjusterede satser for tilskud til udskiftning af vinduer.

Overordnet set har ministeriet valgt at revidere og deraf foreslå nedjusteringer af tilskudssatserne på positivlisten. Valget er en reaktion på den overvældende interesse, der har været for at få del i Bygningspuljens tilskudsmidler. Med de foreslåede nedjusteringer forventes 36% flere bygningsejere at få muligheden for at få andel i tilskudsmidlerne. Justeringen vurderes at kunne lede til, at puljen kan få en større energibesparelses- og CO₂-effekt.

Afslutningsvist ønsker ministeriet at understrege, at de foreslåede tilskudssatser kan revideres ved fremtidige bekendtgørelsesændringer. Resultaterne af de kommende ansøgningsrunder og de energibesparende effekter vil grundigt evalueres.

10. Stop and go effekt samt tilsagns varighed

Dansk Energi - Intelligent Energi foreslår, at varigheden af tilsagn reduceres til 1 år, i stedet for de nuværende 2 år, på de helt enkle installationer. Varmepumpeindustrien i Danmark anbefaler, at fristen for udnyttelse af tilsagn sænkes til 6 måneder, fra nuværende 2 år, i hvert fald for mindre projekter.

OK ønsker en flydende og konstant sagsbehandling, i stedet for den nuværende model bestående af 2-3 ansøgningsrunder om året, for at reducere forekomsten af stop-go-effekter samt ansøgernes generelle usikkerhed forbundet med Bygningspuljen. OK anbefaler hertil, at fristen for accept af tilsagn nedsættes til 12 måneder, i mod de nuværende 2 år. Herudover opfordrer OK til, at fristen for indsendelse af udbetalingsanmodningen derimod forøges til 60 dage efter sidste regning er betalt og projekt fuldt afsluttet, i stedet for de nuværende 30 dage.



Rådet for Grøn Omstilling anbefaler et komplet stop af tilskud til installation af varmpumper for at undgå stop-go effekter, hvortil der i stedet anbefales forbud mod olie- og gasfyring fra en bestemt dato.

Ministeriets bemærkninger:

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet noterer forslagene fremsendt af OK, Dansk Energi - Intelligent Energi samt Varmepumpeindustrien i Danmark og oplyser, at formålet med fristen på 2 år for accept af tilsagn er bestemt af flere forhold. Indledningsvist vurderer ministeriet, at den forholdsvist lange frist har til formål at reducere presset på den enkelte ansøger. En kortere frist kan medføre øget pres på leverandører og montører af de ønskede energieffektiviseringsiltag, hvilket kan resultere i prisstigninger på markedet. En længere frist kan modvirke negative markedseffekter, eftersom effektiviseringsprojekterne bliver spredt mere ud over hele året. Herudover er store varmpumper nu foreslået inkluderet på Bygningspuljens positivliste, som potentielt er større og mere omfangsrige projekter, hvortil den længere frist er fordelagtig. Overordnet set vurderer ministeriet derfor, at en reducere af fristen for accept af tilsagn kan føre til et forøget pres på bygningsejeren, erhvervslivet og et generelt prispres, hvilket er uhensigtsmæssigt.

For så vidt angår opfordringen til at forlænge fristen for indsendelse af udbetalingsanmodningen fra 30 til 60 dage, bemærker Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet, at fristen for indsendelse af udbetalingsanmodning ikke vil blive forlænget til 60 dage i denne bekendtgørelsesændring. Ministeriet forventer dog at igangsætte en øget informationsindsats omkring 30 dages fristen, og ministeriet tager ligeledes forslaget til efterretning i forbindelse med de løbende evalueringer af nærværende bekendtgørelse.

11. Digitalisering

Dansk Energi - Intelligent Energi opfordrer til fremtidssikring af Bygningspuljens bekendtgørelse, ved at inkludere støtte til digitaliseringstiltag samt inkludering af tilskud til intelligent bygningsstyring. I forlængelse heraf anbefaler Dansk Energi - Intelligent Energi, at der i fremtiden kan søges yderligere tilskud til installation af varmpumper leveret med tovejskommunikation, hvilket muliggør reaktion på prissignaler og imødekommer energisystemets behov for fleksibilitet.



Også SYNERGI udtaler ønske om inkludering af digitaliserings- og automatiseringstiltag på Bygningspuljens positivliste, der har til formål at optimere bygningens drift og energieffektivitet.

Ministeriets bemærkninger:

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet noterer sig anbefalingerne fremsendt i høringssvarene af Dansk Energi - Intelligent Energi og SYNERGI og anerkender, at der forekommer et væsentligt potentiale for øget energieffektivitet og fleksibilitet ved anvendelsen af digitaliserings- og automatiseringstiltag. Ministeriet arbejder løbende på at fremme anvendelsen af data og intelligente digitale værktøjer, der kan være behjælpelig med at effektivisere den danske bygningsmasse, og ministeriet følger løbende den tekniske udviklingen på området med henblik på at lade Bygningspuljen støtte sådanne digitaliseringstiltag.

12. Inkludering/ekskludering af tiltag på positivlisten

VELUX udtaler, at store varmepumper og varmepumper i kombination med ventilation ikke bør fremgå af positivlisten af bekymring over størrelsen af tilskud hertil, som vil resultere i, at tilskudsmidlerne hurtigere udtømmes. VELUX anfører i forlængelse heraf, at tilskud hertil i stedet bør udmøntes gennem andre puljer, ligesom at det generelt anses som problematisk, at en andel af Bygningspuljens midler øremærkes varmepumper. Også SYNERGI udtaler bekymring over inklusionen af store varmepumper på positivlisten, idet de dog anerkender vigtigheden af konvertering til store varmepumper i forhold til den grønne omstilling. Samtidigt opfordrer SYNERGI til opmærksomhed på de eventuelle implikationer, som inkluderingen af dette tiltag på positivlisten kan medføre, herunder større interesse for Bygningspuljen samt hurtigere udmøntning af Bygningspuljens tilskudsmidler.

DI Dansk Byggeri og DI Byg anfører, at udskiftningen til energieffektive døre fortsat bør være tilskudsberettigede og dermed fremgå af Bygningspuljens positivliste. DI Dansk Byggeri og DI Byg ønsker samtidigt, at behandlingen af denne type ansøgninger forenkles. VinduesIndustrien anfører, at det er uhensigtsmæssigt, at adskille dørhøje vinduer fra almindelige vinduer.

Ministeriets bemærkninger



Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet noterer opfordringerne givet af VELUX, SYNERGI, VinduesIndustrien, DI Dansk Byggeri og DI Byg, vedrørende ændringerne af Bygningspuljens positivliste.

Ministeriet anerkender, for så vidt angår høringssvaret fremsendt af VELUX og SYNERGI, at inkluderingen af store varmepumper på positivlisten kan øge interessen for Bygningspuljens tilskudsmidler. Af den årsag er der opmærksomhed på, at den øgede interesse ligeledes vil føre til et øget antal ansøgninger. Inkluderingen af store varmepumper forventes at have en positiv indvirkning på den grønne omstilling i Danmark, da der skabes energi- og CO₂-besparelser for en række borgere via blot én ansøgning af gangen, og er desuden i trit med Bygningspuljens øvrige formål, herunder afsætningen af 60% af tilskudsmidlerne til projekter indeholdende varmepumper. Herunder bemærkes, at konverteringsprojekter typisk giver de største energibesparelser, samt at det er væsentligt, at støtten kan gives til forskellige typer af varmepumpeanlæg, herunder også til store anlæg til gavn for bl.a. boligforeninger. Af disse årsager, samt tidligere ønsker om inkludering af store varmepumper fra flere interesseorganisationer, vurderer ministeriet, at dette tiltag vil have en overordnet positiv effekt. I forlængelse heraf understreger ministeriet, at store varmepumper er underlagt de minimis-forordningen på lige fod med andre effektiviseringstiltag. Dermed forventes det, at der i de fleste sager vil være en naturlig grænse for, hvor stor en andel af tilskudsmidlerne der kan tildeles projekter af denne art. Samtidigt ligger de fleste store boligforeninger inden for fjernvarmeområder, og vil dermed ikke kunne søge om tilskud til varmepumper gennem Bygningspuljen.

Ministeriet bemærker i forhold til høringssvaret modtaget fra VinduesIndustrien og DI Dansk Byggeri og DI Byg, at der fortsat gives tilskud til vinduer, herunder også til dørhøje vinduer, når de i bygningens energimærke er registreret som vinduer. Det eneste forhold, som er fjernet, er en uhensigtsmæssig definition af dørhøje vinduer, som også kunne omfatte visse elementer udført med karm eller ramme som en dør frem for et vindue.

13. Øvrige bemærkninger



Varmepumpeindustrien i Danmark opfordrer til markedskontrol af varmepumpeinstallationer, særligt for nye VEG-installatørvirksomheder. Herudover finder VinduesIndustrien, at nye facadevinduer diskrimineres sammenlignet med nye ovenlysvinduer, hvor der ikke stilles krav til U_w og LT_g . VinduesIndustrien finder ligeledes, at det forekommer urimeligt, at "almindelige" facadevinduer diskrimineres i forhold til koblede vinduessystemer, hvor der heller ikke stilles krav til LT_g .

OK anbefaler, at fremtidige ansøgninger om tilskudsmidler til konvertering til varmepumpe fra Bygningspuljen skal indeholde et tilbud på de ansøgte tiltag. Dette tiltag har til formål at kvalificere de indkomne ansøgninger, ligesom borgeren er oplyst om, hvilken type varmepumpe der søges tilskudsmidler til. De anbefaler, at tilbuddene er betinget og forudsætter tilsagn af tilskud. OK udtaler herudover bekymring over bekendtgørelsens § 13, der tillader bygningsejere at søge tilskud via Bygningspuljen, hvis bygningen ligger i et område, hvor der er truffet beslutning om nedlukning af et kraftvarmeværk. OK anfører, at denne mulighed for bygningsejere kan være problematisk i praksis.

Dansk Energi - Intelligent Energi ønsker svar på, om det, hvor der står "luft eller jord", også inkluderer sø-varme, stald-varme mm. (bl.a. konvertering af halmfyr), samt svar på, om det, når der skrives "varmt brugsvand i en varmtvandsbeholder" også omfatter en varmeveksler i stedet for beholderen.

Ministeriets bemærkninger:

I forhold til VinduesIndustriens bemærkninger om tekniske krav, vurderer ministeriet at Bygningspuljens krav til LT_g er lempeligt sat og udelukker deraf ingen vinduessystemer, som overholder Bygningsreglementets mindstekrav og sælges på det danske marked, hvorfor kravet ikke vurderes som diskriminerende. Kravets formål er at hindre en udvikling mod facadevinduer med ringere dagslysudbytte. På markedet findes et stort udbud af facadevinduessystemer, som opfylder Bygningspuljens kriterier vedrørende U_w , mens der forefindes et betydeligt mindre udbud af ovenlysvinduer. Det er ministeriets vurdering, at udbuddet af ovenlysvinduer ikke danner grundlag for anvendelsen af U_w -værdier som tilskudskriterium. Ministeriet noterer sig dog disse bemærkninger og agter at genvurdere forholdene i forbindelse med en fremtidig revision af bekendtgørelsen.



Ministeriet bemærker for så vidt angår anbefalingerne fremsendt i høringsvaret af OK, at et eventuelt krav om medsendt tilbud i ansøgninger til Bygningspuljen har været overvejet af flere omgange. Ministeriet bemærker dog, at Bygningspuljens nuværende bestemmelser i forvejen tillader ansøgere at indhente tilbud på det ønskede arbejde, som dog ikke må være påbegyndt. Det er samtidigt ministeriets bekymring, at indførelsen af ovenstående krav kan give anledning til flere afslag, hvis ikke ansøger er tilstrækkeligt forberedt til ansøgningsprocessen. Med hensyn til bekymringen om bygningsejernes muligheder for at søge tilskud, hvis de bor i et område hvor et kraftvarmeværk er besluttet lukket, noterer ministeriet sig bekymringen og vil i forbindelse med næste ansøgningsrunde undersøge og evaluere problemstillingens omfang, samt eventuelle tiltag, der kan have en positiv indvirkning herpå.

For så vidt angår spørgsmålene fra Dansk Energi - Intelligent Energi kan svares, at sø, stald og andet "ikke-jord" ikke er omfattet, hvor der står "luft eller jord." Hvor der anvendes "varmt brugsvand i en varmtvandsbeholder" er varmeveksler ikke omfattet.

14. Øvrige bemærkninger, som ikke er omfattet af de foreslåede ændringer

Ministeriet konstaterer, at høringsparterne har benyttet anledningen til at fremsætte bemærkninger og opfordre til yderligere forbedringer af ordningen. En del af de indkomne høringsvar vedrører således forhold, som ikke direkte er omfattet af de foreslåede bekendtgørelsesændringer.

14.1 Tilskudsmodel omdannes til fradragsmodel/grøn skattereform

Vinduesindustrien anfører, at det vil være hensigtsmæssigt, hvis den nuværende ordning med produktrettede tilskud omdannes til en model, hvor der gives tilskud eller skattefradrag til de bygningsejere, som via energirenoveringer løfter bygningens energimærke til et højere niveau på energimærkningskalaen.

Dansk Erhverv opfordrer til, at der udarbejdes en hurtig, politisk aftale om en ambitiøs grøn skattereform, der inkluderer en CO₂-afgift, modsvaret af en lempelse af selskabsskatten. Herudover anfører Dansk Erhverv, at elafgiften bør nedsættes i



takt med, at der introduceres en klimaafgift. Hvis nuværende puljeløsning bibeholdes, foreslår Dansk Erhverv, at denne alene omfatter elektrificeringstiltag. Indtil disse ændringer er effektueret, ønskes Bygningspuljen omdannet fra en tilskudspulje til en skattefradragmodel.

ProjectZero ser gerne, at udgifterne til udarbejdelsen af et energimærke gøres fradragtsberettigede gennem håndværkerfradraget, eftersom energimærket anses som en langsigtet indikator og drivkraft bag effektiviseringsindsatsen i den danske bygningsmasse.

Ministeriets bemærkninger

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet kvitterer for opfordringerne til udvikling af ordningen og øvrige bemærkninger, herunder høringsparternes opfordringer til fortsat dialog med høringsparterne om de videre overvejelser om løbende forbedringer af tilskudsordningen. Ministeriet noterer sig potentialet for nye typer af teknologier, som muligvis kan tilføjes til positivlisten, foreslået af høringsparterne.

For så vidt angår forslaget om at omdanne Bygningspuljen fra en tilskudsmodel til en skattefradragmodel, vurderer ministeriet, at dette forslag falder uden for det tiltænkte anvendelsesområde for nærværende bekendtgørelsesændring. Partierne bag Energifaftale 2018 valgte i sin tid, at Bygningspuljen skulle være en tilskudspulje. Derudover kan der i øvrigt henvises til, at der er nedsat en Ekspertgruppe for en Grøn skattereform, som præsenterer sin første delrapport ultimo 2021.

For så vidt angår anbefalingen fra ProjectZero omhandlende genindførelse af håndværkerfradraget for udgiften til energimærker, anerkender ministeriet ligeledes vigtigheden af energimærkning af bygninger og vurderer ligeledes, at disse har en positiv indvirkning på effektiviseringen af bygningsmassen. Forslaget vurderes dog som værende uden for anvendelsesområdet for denne bekendtgørelsesændring.

14.2 Forbedringer til vejledningsmateriale/ansøgningsprocess



TEKNIQ Arbejdsgiverne bemærker, at Energistyrelsen har iværksat en målrettet indsats for at forbedre tilgængeligt vejledningsmateriale og overskueliggøre ansøgningsprocessen. Hertil anføres dog, at ansørgvejledningen stadig er meget omfattende og til tider kompliceret for den enkelte ansøger.

Varmepumpeindustrien i Danmark ytrer hertil et generelt ønske om en så overskuelig ansøgningsprocedure som muligt, samt tydelig kommunikation om, at bygningsejere kan vælge at søge tilskud til kun varmepumper og ikke samtidig klimaskærm, ligesom det tydeligt bør oplyses, at energimærkning ikke er et krav for etablering af varmepumpe.

OK oplyser hertil, at flere af deres kunder har oplevet et meget kaotisk forløb, med særligt fokus på det IT-mæssige aspekt af ansøgningsproceduren. Derfor opfordrer OK til, at der fra myndighedens side på forhånd kommunikeres tydelige retningslinjer ud for, hvordan ansøgeren mest effektivt kan gribe ansøgningsprocessen an.

Ministeriets bemærkninger

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet kvitterer for tilkendegivelserne vedrørende ansøgningsprocessen og det tilgængelige vejledningsmateriale. En så overskuelig og effektiv ansøgningsproces som mulig er et væsentlig succeskriterium for, at målsætningerne opstillet for Bygningspuljen kan opnås. Ministeriet sætter derfor stor pris på både ris, ros og fremtidige forbedringstiltag, der medvirker til skabelsen af en effektiv tilskudsordning, til gavn for effektiviseringen af den danske bygningsmasse. Ministeriet oplyser for så vidt angår høringssvarene modtaget fra TEKNIQ Arbejdsgiverne og Varmepumpeindustrien i Danmark, at hjælpematerialet løbende evalueres og forbedres, med henblik på at vedligeholde og videreudvikle en simpel og effektiv ansøgningsproces. Bemærkningerne er derfor værdsatte og tages til efterretning i den videre udvikling af Bygningspuljens hjælpe- og vejledningsmateriale.

Med henblik på høringssvaret fra OK oplyser ministeriet, at eventuelle forenklinger, forbedringer og forandringer af vejlednings- og hjælpemateriale ikke agtes at blive indskrevet i bekendtgørelsen. I stedet lagres og præsenteres denne type materiale på Energistyrelsens hjemmeside, spareenergi.dk. Uagtet vil ministeriet notere disse til brug i den fremtidige arbejdsproces.



15. Ændringer som følge af høringsvarene

Høringsvarene har givet anledning til en række ændringer i bekendtgørelsesudkastet, hvoraf følgende kan fremhæves:

Dansk Fjernvarme oplyser, at projekter med varmekapacitet over 250 kW, eller projekter, der forøger den samlede varmekapacitet til mere end 250 kW, kræver kommunal godkendelse jf. projektbekendtgørelsens § 3, stk. 1, hvorfor det anbefales, at tilsagn herfor betinges af en kommunal godkendelse.

Dansk Fjernvarme oplyser videre, at bekendtgørelsens § 3. pkt. 12, refererer til "Håndbogen for Energikonsulenter (HB2019)", hvilket ønskes rettet til: "bekendtgørelse om Håndbog for Energikonsulenter (HB2021)".

VinduesIndustrien bemærker, at der er manglende konsistens i ordvalget omkring betegnelsen "forsatsramme" og "forsatsvindue" igennem bekendtgørelsen. VinduesIndustrien anbefaler, at man definerer i § 3, hvad man forstår ved forsatsvindue eller forsatsramme. Alternativt bør tilskudssatsen deles op i to eller tre for at overholde de minimis-forordningen. VinduesIndustrien finder videre, at den anvendte definitionen af F_f (rammeandelen) adskiller sig fra praksis samt kommende standard, prEN 14351-1. Afslutningsvist anfører VinduesIndustrien, at der ikke er overensstemmelse mellem ISO 15099:2003 og Håndbogen for energikonsulenter, hvorfor prEN14351-1 anbefales anvendt i stedet for.

Dansk Fjernvarme vurderer, at det ikke fremgår tydeligt i udkastet til bekendtgørelsen, at der nu også gives tilskud til vandbåren anlæg ved etablering af fjernvarme.

Ministeriets bemærkninger

For så vidt angår høringsvaret fremsendt af Dansk Fjernvarme, oplyser ministeriet at dette forhold er blevet undersøgt og vurderet. Som følge heraf har ministeriet valgt at indføre forslaget i forbindelse med denne bekendtgørelsesændring således, at ansøgere til sådanne projekter fra og med den kommende ansøgningsrunde skal medsende dokumentation for sådan kommunal godkendelse, når udbetalingsansøgningen indsendes. Ændringen gennemføres ved indsættelse af "(...) Tilsagn om tilskud kan kun gives, hvis der ikke er ansøgt om projektkodkendelse i



henhold til bekendtgørelse om godkendelse af projekter for kollektive varmforsyningsanlæg, før Energistyrelsen har meddelt tilsagnet." som § 4, stk. 3, samt "(...) De nødvendige tilladelser fra offentlige myndigheder til projektet." som § 23, stk. 2, nr. 6.

Hvad angår bemærkningerne til bekendtgørelsens § 3. pkt. 12 og 17 ændres "bekendtgørelse om Håndbog for Energikonsulenter (HB2019)" til "bekendtgørelse om Håndbog for Energikonsulenter (HB2021)".

For så vidt angår VinduesIndustriens kommentarer vedrørende brugen af betegnelserne forsatsvindue, forsatsramme og koblet vindue, anderkender ministeriet, at der er en vis uklarhed i anvendelsen af begreberne i bekendtgørelsen. Ministeriet bemærker opklarende, at der gives tilskud til indadgående forsatsvinduer monteret i karmen med god afstand til udadgående ramme og med effektiv tætning og lukkeanordning mellem karm og forsats, samt nyt vindue med koblet ramme. Der gives ikke tilskud til forsatsramme monteret på eksisterende gående ramme. Ministeriet anderkender, at bekendtgørelsen kan gøres klarere på dette punkt, hvorfor § 4, stk. 1, nr. 1, litra g. i forlængelse heraf ændres til følgende ordlyd: "(...) Montering af indadgående forsatsvindue monteret i karmen med god afstand til udadgående ramme og med effektiv tætning og lukkeanordning mellem karm og forsats på eksisterende eller nyt vindue med 1 lag glas eller nyt vindue med koblet ramme." Der er ligeledes konsekvenstilrettet i bekendtgørelsesteksten.

For så vidt angår VinduesIndustriens kommentarer om, at den anvendte definitionen af F_f (rammeandelen) adskiller sig fra praksis samt kommende standard, prEN 14351-1, samt at der ikke er overensstemmelse mellem ISO 15099:2003 og Håndbogen for energikonsulenter, hvorfor prEN14351-1 anbefales anvendt i stedet for, oplyser ministeriet, at dette forhold er blevet undersøgt og vurderet, og at Ministeriet har fundet, at krav til F_f ikke tilføjer krav til vinduet, som ikke allerede er indbefattet i U_w og E_{ref} hvorfor dette særskilte krav udgår. Som følge heraf har ministeriet vurderet, at forholdet bør behandles i denne bekendtgørelsesændring således, at indholdet kommer i overensstemmelse med Bygningsreglementet. Ændringen gennemføres ved, at alle forhold vedrørende F_f udgår af bekendtgørelsen, mens formlerne for E_{ref} facadevinduer ændres til $E_{ref} = 196,4 \times g_w - 90,36 \times U_w$ og for ovenlys: E_{ref} ovenlys = $345 \times g_w - 90,36 \times U_w$.



Hvad angår bemærkningerne fra Dansk Fjernvarme, anderkender ministeriet, at bekendtgørelsen kan gøres klarere på dette punkt, hvorfor teksten i bekendtgørelsens § 14, stk. 1, litra 3 ændres til følgende: "(...) Ved konvertering til vandbåren rumvarme, jf. § 4, stk. 1, nr. 3, litra c, skal den pågældende bygnings varmforsyning konverteres til varmepumpe, jf. § 13, og bygningen skal være beliggende uden for et område, som har fjernvarme, eller som er besluttet udlagt til fjernvarme. Hvis bygningen er beliggende i et område med fjernvarme, skal der foregå en konvertering til fjernvarme for at kunne opnå tilskud til vandbåren rumvarme. Der må ikke ved ansøgning om tilskud være installeret vandbåren rumvarme".